



Muudatustest põllumajandusloomade registris

Muutub veisepasside väljastamise kord

Ligi paar aastakümnet tagasi tabas veise-
pidajaid üleilmne kriis, mille põhjustas
veiste spongiformne entsefalopaatia (BSE)
ehk rahvakeeli „hullu lehma tõbi“. Veiseliha
usaldusvärsuse ja ohutuse tagamiseks
ning kriisiga toimetulemiseks tehti õigus-
aktides mitmeid täiendusi. Ühe uuendu-
sena loodi riiklikud põllumajandusloomade
registrid. Registrate kohustuseks sai muu
hulgas veisepasside väljastamine. Muuda-
tuste eesmärk oli tagada loomade asukohta
ja liikumise täielik jälgitavus.

Käesoleva aasta 21. aprillil kohaldunud
Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus
(EL) 2016/429 ehk loomatervise määrus
sätestab Euroopa Liidu tasandil kohustuse
väljastada veisepass ainult veiste liikmes-
riikide vaheliste liikumise korral. Ühest
küljest näitab see, et „hullu lehma tõve“
levimise riski maandamiseks ette võetud
tegevused on olnud edukad, kuid teisest
küljest annab ka positiivse hinnangu liik-
mesriikide peetavate registrite andmete
kvaliteedile. Kvaliteetsed andmed võimal-
davad loomade jälgitavuse tagada ka ilma
veisepassi olemasoluta.

**Eestis saab pöördepunktiks 2021. aasta
7. detsember.** Sellest kuupäevast alates
lõpetatakse PRIA peetavast põllumajandus-
loomade registrist automaatne veise-
passi väljastamine igale sündinud veisele
ja ka välisriikidest Eestisse toodud veistele.
**Alates 7. detsembrist 2021 väljastatakse
veisepass ainult juhul, kui loomapidaja
kavatseb kas ise või koostöös loomade
riigist väljavedu korraldava isikuga veise
riigist välja viia. Kuna veisepasse ei väljas-
tata enam automaatselt, siis tuleb loomapi-**

dajal veise väljaveo kavatsuse korral PRIA-le
esitada veisepassi väljastamise tellimus.
Seda saab kõige lihtsamalt teha e-PRIA-s.

Veisepassi tellimise teenuse leiab e-PRIA-s:
**Registrid > Loomade register > Alusta uut
taotlust > Veisepasside tellimine**

Soovi korral saab veisepassi tellida ka
pabervormil. Vastavad vormid leiab PRIA
kodulehe aadressilt pria.ee/registrid/veised.

Et veisepass(id) õigeks ajaks tellijani
jõuaksid, tuleb tellimus teha kindlasti vähe-
malt 3 kuni 4 päeva enne veise liikuma
asumist. Tellimuse esitamisel saab looma-
pidaja teenuses valida, kas veisepass(id)
postitatakse loomapidaja enda või veise
riigist väljaveo korraldaja aadressile.
Sellega tagatakse, et veisepass(id) jõuaksid
õigeks ajaks loomapidaja või looma riigist
väljaveo korraldajani. Mida varem tellimus
teha, seda parem, sest paberposti liikumine
võib aega võtta.

Muutub loomade arvu esitamise kord

Loomatervise määrus paneb riigile kohus-
tuse tagada kõigi registrisse kantavate
loomaliikide arvust ja selle muutustest
teavitamine. Registrisse ei kanta lemmik-
loomi, kelleks loetakse: koer, kass, valge-
tuhkur, selgrootud (v.a mesilased, molluskid
ja vähid), dekoratiivkala, kahepaikne,
roomaja, lind (v.a kana, kalkun, pärlikana,
part, hani, vutt, tuvi, faasan, nurmkana ja
silerinnaline lind), närilised ja küülikud,
kui vastavat loomaliiki peetakse koduma-
japidamises mittekaubanduslikul isiklikul
eesmärgil. Kui neid loomi peetakse ärilisel
eesmärgil, siis ei loeta seda lemmiklooma-
pidamiseks ja ka nende arvust tuleb PRIA-t

teavitada. Erinevad loomadega seotud
haiguspuhangud on sagenenud ja eelkõige
on andmete esitamist vaja selleks, et korrekt-
sete ja ajakohaste andmete abil tagada
parem valmisolek taudide ennetamiseks
ning tõrjumiseks. Seejuures tuleb teavita-
mise täpne kord kehtestada igal liikmesriigil
endal. Eestis kehtestatakse vastav kord
maaeluministri määrusega, mille jõustumise
protsess praegu käib.

Vastavalt määruse tööversioonile ei tule
loomade arvu muutusest teavitada indi-
viduaalselt identifitseeritud ja registrisse
kantud loomade (veised, lambad, kitsed,
piisonid ja hobuslased) puhul, sest nende
loomaliikide osas on iga loom registrisse
kantud individuaalselt ning nende liikumise
andmete esitamine toimub viie tööpäeva
jooksul ja andmete esitamine loomapidajate
poolt on 98% juhtudest õigeaegne.

Teiste loomaliikide puhul peab loomapi-
daja edaspidi tagama, et registris oleks iga
ettevõtte ja tegevuskoha kohta iga peetava
loomaliigi puhul kalendrikuu viimase
kuupäeva loomade arv. Näiteks kui loomapi-
dajal oli 31. detsembri seisuga 10 siga, aga
31. jaanuari seisuga 16 siga, siis tuleb looma-
pidajal hiljemalt järgmise kuu 5. kuupäevaks
(antud näite puhul 5. veebruariks) registrile
esitada uus sigade arv. Kui loomapidajal
aga oli nii 31. detsembril kui ka 31. jaanuaril
10 siga, siis uut sigade arvu teavitada ei
ole vaja, isegi juhul kui jaanuari keskpaigas
toimus korraks konkreetsetes registrisse
kantud ettevõttes või tegevuskohas sigade
arvus muutus. Kui loomapidaja ei teavita
kalendrikuu 5. kuupäevaks registrile uut
loomade arvu, arvestatakse konkreetse
kuupäeva seisuks loomapidaja poolt regist-
rile kõige viimane esitatud loomade arv.

Muudatuste tõttu muutuvad kehtetuks
ka senised sigade (4 korda aastas), mesi-
lasperede (2 korda aastas) ning lammaste
ja kitsede (1 kord aastas) arvude teatamise
korrad. Uuest aastast alates peab ka sigade
ja mesilaste puhul registris olema fiksee-
ritud kalendrikuu viimase päeva loomade/
perede arv. Lambad ja kitsed identifitseeritakse
individuaalselt ning nende puhul
igakuist arvu teatamist ei toimu.

**Esimest korda tuleb loomapidajatel enda
ettevõtte või tegevuskohas peetavate
loomade arv registrile teatada hiljemalt
5. jaanuariks 2022 ja seda 2021. aasta
31. detsembri seisuga.**

Loomade arvu teatamise teenuse leiab e-PRIA-s:
**Registrid > Loomade register > Alusta uut
taotlust > Tegevuskohas peetavate loomade
arvu teavitamine**

Pabervormid loomade arvu teatamiseks leiab
PRIA kodulehe aadressilt [pria.ee/registrid/
loomade-register](http://pria.ee/registrid/loomade-register) (loomaliigi lehelt).

Täpsemat infot
veisepasside, loomade arvude
teatamise ja kõigi muude
põllumajandusloomade registriga
seotud küsimuste kohta saab
PRIA registrite osakonna **telefonil**
731 2311
või e-posti aadressil
loomade.register@pria.ee

